

МА Ивана Јаносевић, виши дипломирани библиотекар
Библиотека „Влада Аксентијевић“ Обреновац
ivana.janosevic@bibliotekaobrenovac.org

УДК: 027.625

DOI: 10.7251/BSCSR1706233J

ШТА СЕ СВЕ МОЖЕ У БИБЛИОТЕЦИ КАД СИ ТИНЕЈЦЕР

Искуства Библиотеке „Влада Аксентијевић“ Обреновац

Сажетак: Рад представља искуства Библиотеке „Влада Аксентијевић“, Обреновац у раду са младима. Од до сада реализованих до актуелних програмских активности одабране су оне које су дале најбоље резултате.

Кључне речи: јавна библиотека, тинејџери, библиотечке услуге, програми.

Категорија корисника библиотека тинејџерског и нешто старијег узраста најчешће бива означена као осетљива, захтевна, проблематична, недовољно заступљена. Полазећи од ове констатације, обреновачка библиотека покушава да у својој програмској делатности дође до делотворног концепта рада, чијим резултатима бисмо могли да будемо задовољни и ми, као организатори, и они, као корисници. Сматрали смо изузетно важним да утврдимо: колико је њима познато оно чиме се бавимо, у чему бисмо им могли бити од користи, који су начини да интеракција буде интензивнија и како да будемо место на коме ће они радо проводити своје слободно време и бити место њиховог креативног израза.

Пратећи искуства других библиотека са овим категоријама корисника уочили смо велику ангажованост различитих стручњака из домена психологије, педагогије, наставног особља и сл. Све библиотеке истичу успешност свих својих, углавном, радионица, диче се пројектима

подржаним од стране различитих нивоа власти, донатора и фондација, масовним бројем учесника и постигнутим резултатима. Осим тога, пратили смо и расположиву стручну литературу из ове области и схватили да би мало од тога могло донети очекивани бољитак у раду са нашим тинејџерима. Истина, бити тинејџер овде или онде нема неке посебне разлике, но ми смо желели нешто друго, другачије.

Искуства обреновачке библиотеке у досадашњем раду с тинејџерима и младима, нису на нивоу којим би се могли поносити. Истине ради, у протеклим годинама било је успеха у неким повременим и редовним активностима у раду с тинејџерима и онима нешто старијима. Најуспелији су били Конкурси за најлепшу бајку, квиз за средњошколце, неке радионице, волонтерски кампови. Да буде више и боље од тога остала је велика жеља и обавеза. За кривце смо одредили себе и покушали да утврдимо шта даље.

Уз велику помоћ Канцеларије за младе и Фондације за младе Градске општине Обреновац спровели смо истраживање. Занимало нас је да што прецизније утврдимо која су њихова мишљења, потребе и могућности. Како ова категорија није бројна, нити редовна међу активним чланством Библиотеке, антекирали смо и потенцијалне кориснике. Анкетања су донела обесхрабрујуће резултате, но ипак су била довољна да дефинишемо стратегију. И, опет, нисмо њих сматрали кривцима.

Оценили смо да би најделотворније било понудити посебан концепт рада, специјализоване услуге само за њих, пружити могућност да се искажу, да сами осмисле, најаве, промовишу и реализују програме, изаберу и буду публика. Дакле, све зарад неговања њихове потребе да имају свој простор, време и прилику да се експонирају и искажу, без наметања готових решења од стране старијих, психолога, педагога, библиотекара и сл.

Осим тога, у утврђеним терминима пружили би прилику појединцима или групама да својој вршњачкој публици

прикажу своје таленте, хобије, интересовања, уз нашу подршку у реализацији њихових идеја. Пре свега, млади сликари, чланови Књижевног клуба за младе, музичари, чланови драмских група и др. који своје слободно време проводе другачије и квалитетније од већине осталих који само иду у школу и чекају да пубертет прође.

Актуелни пројекат смо назвали „Show me your art“¹, који ће се реализовати током читаве 2016. године. Упућен је позив младима у Обреновцу за програме на којима би могли да се представе и активно се укључе у њихову припрему и реализацију. Право на учешће имају сви млади уметници из Обреновца који се баве визуелним уметностима, књижевним и сценским стваралаштвом, музиком, фотографијом, дизајном, кинематографијом, дигиталним стваралаштвом и мултимедијом, као и различитим извођењем културних програма. Представљени програмски концепт је прилика за стално место креативног сусрета младих особа, како би, кроз различите форме презентовали своја интересовања и активности (књижевни, музички, драмски програми, дебате, форуми, изложбе, филмске вечери). Посебно ће се вредновати програми чија реализација подразумева ангажовање више младих креативаца различитих интересовања. Такође и програми који су тематски усмерени проучавању и неговању завичајних културних вредности, уз коришћење свих ресурса Библиотеке (библиотечки фонд, читаоница, интернет, простор, галерија), као једине установе културе у општини и места одржавања одабраних програма.

До сада је, у оквиру овог пројекта, одржано неколико програма а постигнутим смо задовољни: и ми, и они, таман онако како и треба да буде. Концерт младих рок музичара окупио је и оне који су припремили видео пројекцију, израдили плакат, осмислили и урадили рекламну кампању, фотографисали програм и, на крају, као публика присуствовали програму. У галерији Библиотеке представили смо

¹ Више о пројекту: https://www.youtube.com/watch?v=_lxGC6eNTXg

младе уметнике из Обреновца. Сви они су ученици или студенти уметничких академија. У припрему и реализацију програма укључили су и друге своје колеге. Одржано је и једно књижевно вече. Аутор и модератор програма представили су се младој публици. На изузетно посећеној трибини представио се млади Обреновчанин који се бави лајф коучингом. На поетско-музичкој вечери представили су се студенти глуме, избором песама домаћих и страних аутора уз одабране мелодије.

На основу првих показатеља, чини се да идемо у добром смеру. Очекујемо да ће наша настојања утицати да стекну културне навике, буду актери у културном животу града, буду публика, подстичу своје креативно изражавање и утичу на формирање библиотечког сервиса по својој мери. Анализом сваког појединачног програма, предлога и могућности, наставићемо да развијамо и уведимо нове садржаје у наступајућем периоду.

Истичемо и изузетно живу радионичарску активност током летњег и зимског распуста – „Обреновац – град знања“. Она се успешно остварује кроз сарадњу Канцеларије за младе, Спортско-културног центра и Библиотеке од 2001. године. Разноврсне радионице, намењене деци и младима, нуде могућности учења страних језика, стицања и развијања уметничких и креативних склоности (школе гитаре, бубњева, плеса, фото радионица, израда сувенира, илустрација и стрип радионица, израда мурала, едукације у области ИТ технологија (израда веб презентација и блогова, радионица флеш анимације), радионице о здравим стиловима живота, тимском раду, писању пројеката, ЕУ интеграцијама, вршњачком насиљу, трговини људима, комуникацији, предрасудама, људским правима, конструктивном решавању сукоба, идентитету... Са сваким новим распустом, и новом понудом предложених радионица, избор је разноврснији и усклађенији са интересовањима младих.

Циљ овог програма је да обезбеди квалитетно, заним-

љиво неформално образовање и ангажовано провођење слободног времена. Кроз различите теме, намера је да се младима обезбеди:

- оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примена знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду свакодневном животу,
- развој способности комуницирања, дијалога, осећаја солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање пријатељства.

Ову програмско-едукативна активност прати добро осмишљена и циљној групи прихватљива рекламна кампања (плакати, видео-спотови...). Уз помоћ друштвених мрежа, данас неизоставним и веома присутним у животима младих, најављују се радионице, врши пријављивање и прати рад и утисци.

Све ове активности већ показују позитивне резултате. Верујемо да ће наша искуства бити од помоћи колегама из других средина у осмишљавању нових и унапређивању постојећих пракси у раду са овом категоријом корисника.

Abstract: This paper depicts the experiences of the public library „Vlada Aksentijevic“, Obrenovac, relating to work with the youth. From so far implemented activities up until the ongoing ones, the ones which gave the best results were chosen.

Key words: public library, teenagers, library services, programs.